

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Doornenburgsestraat 28 te Gendt

Rapportnummer 14-0171

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Doornenburgsestraat 28 te Gendt

juli 2014

Rapportnummer: 14-0171

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Zorgplicht	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Plangebied	7
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	7
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Mieren en kevers	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels	14
4.2.7	Zoogdieren	15
5	Conclusies	17
	Geraadpleegde bronnen	18
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen op de locatie Doornenburgsestraat 28 te Gendt een bestaande kas te slopen en hiervoor in de plaats een woning te bouwen. Ten behoeve van de wijziging van het bestemmingsplan is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de voorgenomen plannen hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op aanwezige beschermde natuurwaarden

worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

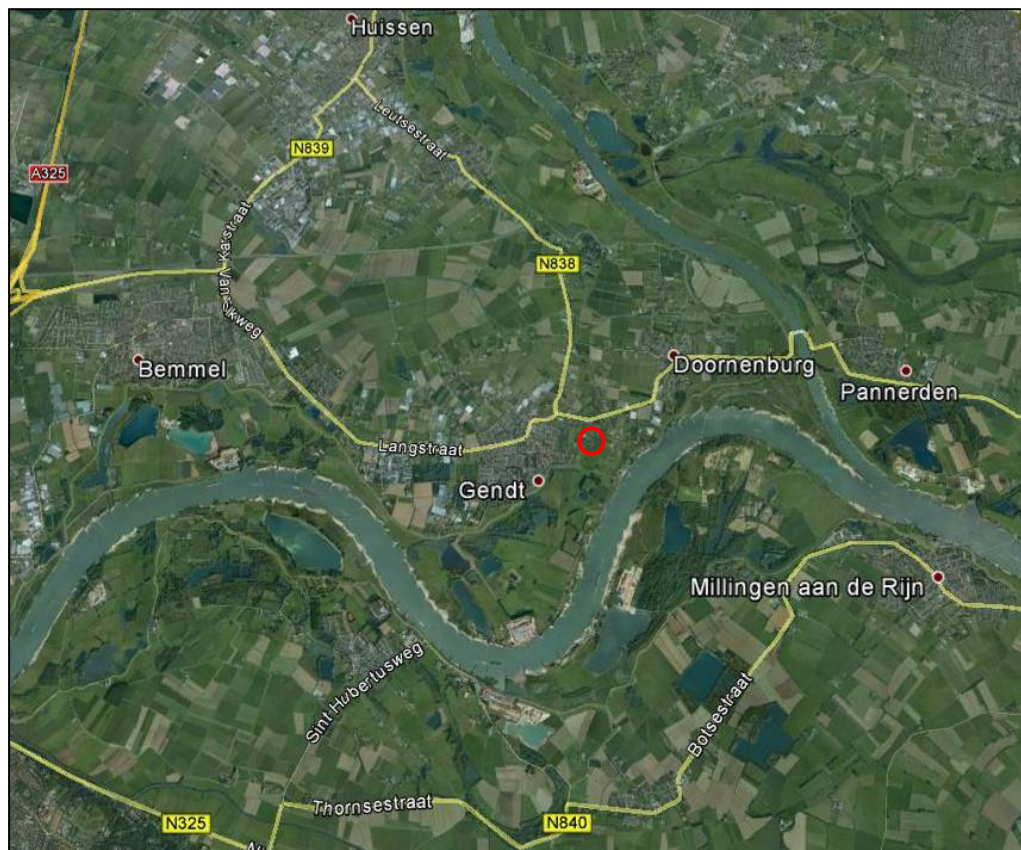
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van de bebouwde kom van Gendt (gemeente Lingewaard). Aan de westkant van het plangebied loopt de Doornenburgsestraat. Aan de andere zijde van deze straat liggen enkele paardenweitjes. Aan de noordkant grenst het plangebied aan een paardenweide met daarin enkele hoogstamfruitbomen. Ten oosten van het plangebied ligt een hertenweide. Aan de zuidkant vormt een watergang met schouwpad de grens van het plangebied. Aan de zuidzijde hiervan ligt een perceel met ruig grasland. De omgeving van het plangebied bestaat uit verspreid staande woningen met daarbij grote tuinen en dierenweiden met (hoogstam)fruitbomen.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een woonhuis met schuurtje en tuin, een kas en laagstamfruitbomen. De tuin aan de achterzijde van de woning bestaat voornamelijk uit gazon. Aan de voorzijde en noordzijde van de woning bestaat de tuin uit perkjes en borders. Er staan enkele bomen en struiken in de tuin. De laagstamfruitbomen betreffen appels. De paden tussen de rijen fruitbomen bestaan uit kort gemaaid gras. De watergang op de zuidgrens van het plangebied stond ten tijde van het veldbezoek droog.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Figuur 2 geeft de begrenzing van het plangebied weer. Op pagina 9 is een foto-impressie van het gebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Google Earth)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Google Earth)

Foto 1. Woonhuis met tuin

Foto 2. Te slopen kas

Foto 3. Tuin achterzijde woonhuis

Foto 4. Fruitbomen in het plangebied

Foto 5. Doornenburgsestraat

Foto 6. Watergang op zuidgrens plangebied

Foto 7. Aangrenzend perceel noordkant

Foto 8. Aangrenzend perceel zuidkant

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de bestaande kas. Hiervoor in de plaats wordt een woning gebouwd. De agrarische bestemming van het perceel zal worden verwijderd. Op termijn verdwijnen de laagstamfruitbomen en wordt het plangebied landschappelijk ingericht.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 juni 2014 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt en circa 19 graden Celsius.

4 Natuurwaarden

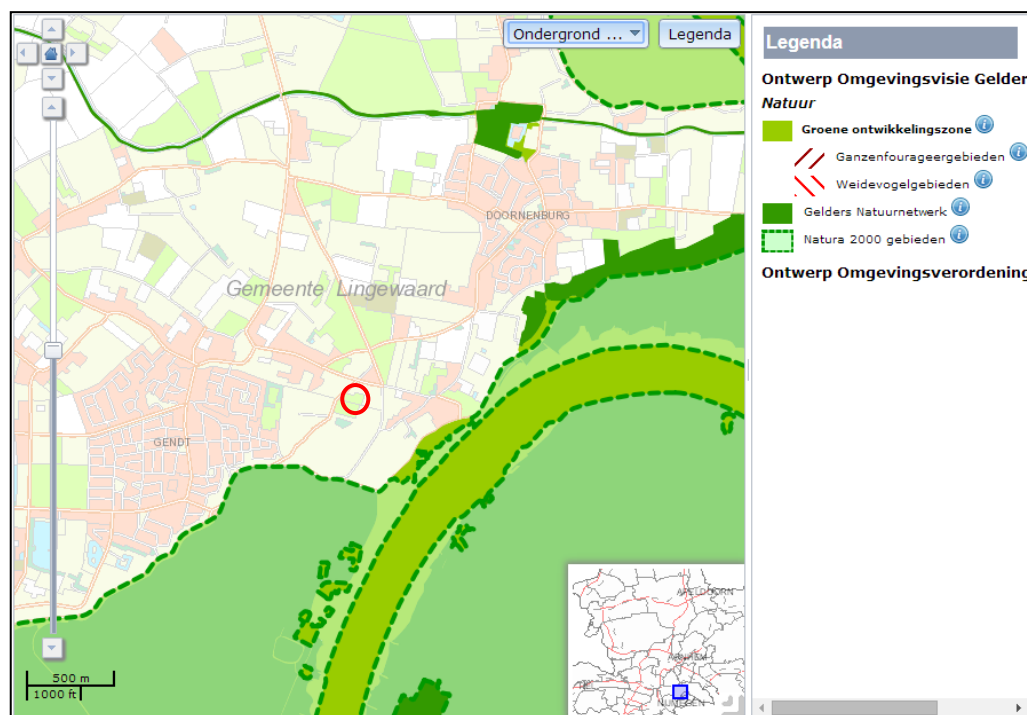
4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) en informatie van provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 500 meter ten zuidwesten van het plangebied ligt (zie figuur 3). Dit betreft het Natura 2000-gebied “Rijntakken”.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Zoals blijkt uit de Ontwerp omgevingsvisie van de provincie Gelderland ligt het plangebied buiten de EHS, in Gelderland het Gelders Natuurnetwerk geheten (zie figuur 3). De dichtstbijzijnde gebieden behorend tot de EHS liggen op ongeveer 500 meter afstand van het plangebied.

Figuur 3. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van beschermde gebieden (bron: Ontwerp omgevingsvisie Gelderland)

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op circa 500 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Het terrein behoort niet tot de EHS.

Vanwege het lokale karakter en de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling, zal deze geen effect hebben op het Natura 2000-gebied en de EHS.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op het Natura 2000-gebied en de EHS.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit siertuin, gazon, laagstamfruitbomen, verharding en bebouwing. Gezien het intensieve gebruik en beheer van het gebied is het voorkomen van beschermde planten redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006) en de website vlindernet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde vlindersoorten rouwmantel (FFtabel 3) en keizersmantel (FFtabel 3) voorkomen. De rouwmantel heeft als habitat open bossen met wilgen op vochtige plaatsen. Het habitat van keizersmantel bestaat uit bosranden, kapvlakten en kruidenrijke zomen met een hoge dichtheid aan viooltjes. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat er op de locatie geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze of andere beschermde dagvlindersoorten.

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002), de website libellenet.nl blijkt dat in de buurt van het plangebied de beschermde libellensoort rivierrombout (FFtabel 3) voorkomt. Dit is een soort die langs grote rivieren voorkomt op plaatsen waar zand of slib is afgezet. De rivierrombout zet de eitjes af in open water. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied heeft het plangebied geen functie voor de voortplanting van de rivierrombout. Het is wel mogelijk dat de rivierrombout en andere niet beschermde libellensoorten foerageren in het plangebied.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het plangebied.

4.2.3 Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kunnen geen vissen voorkomen in het plangebied. Er is daarom niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van RAVON blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander (FFtabel 1), gewone pad (FFtabel 1), bruine kikker (FFtabel 1), bastaardkikker (FFtabel 1), meerkikker (FFtabel 1), kamsalamander (FFtabel 3), rugstreepad (FFtabel 3) en poelkikker (FFtabel 3).

Doordat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, ontbreekt voortplantingshabitat voor amfibieën. Vanwege het intensieve gebruik en beheer van het plangebied is dit als landhabitat voor amfibieën niet erg aantrekkelijk. Mogelijk dat incidenteel een enkel individu van een algemene amfibieënsoort van FFtabel 1 door het plangebied migreert. Voor de soorten kamsalamander, rugstreepad en poelkikker biedt het plangebied geen geschikt landhabitat. Bij de sloop van de kas en de bouw van de woning in het plangebied kan men wel rekening houden met de rugstreepad, aangezien deze pioniersoort snel gebieden kan koloniseren.

Volgens gegevens van RAVON komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten reptielen voor. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied en de directe omgeving geschikte biotopen voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen ontbreken.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Indien rugstreepadden de bouwlocatie koloniseren kunnen de werkzaamheden negatieve effecten hebben op deze soort.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Tip: Om te voorkomen dat rugstreeppadden de bouwlocatie koloniseren dient te worden voorkomen dat er zandhopen liggen of dienen deze met plastic te worden afgedekt. Daarnaast moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat er plassen (bijvoorbeeld water in rijsporen) aanwezig zijn. In plaats van de twee bovenstaande maatregelen kan ervoor gekozen worden de bouwlocatie ontoegankelijk te maken voor rugstreeppadden door het plaatsen van paddenschermen. Paddenschermen bestaan uit staand kunststof scherm van 50 centimeter hoog dat 15 centimeter wordt ingegraven en wordt verankerd aan paaltjes.

Conclusie

Mogelijk wordt het plangebied incidenteel als landhabitat gebruikt door algemene soorten amfibieën van FFtabel 1. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen, zoals merel, koolmees, zwarte kraai, spreeuw en ekster. Algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen in het plangebied foerageren. Het plangebied biedt weinig broedgelegenheid voor deze vogels. De laagstamfruitbomen zijn vanwege de fruitteelt niet aantrekkelijk als broedplek. De enkele bomen en struiken in de tuin kunnen wel functioneren als broedplek voor algemene vogelsoorten.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen in het plangebied en de directe omgeving daarvan. Aangezien het veldbezoek heeft plaatsgevonden in de actieve periode van huismussen kan met het niet waarnemen het voorkomen van nestplekken van huismussen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Uit gegevens van de website waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied steenuil voorkomt. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) steenuilen aangetroffen. Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van steenuilen.

Effectbeoordeling

Het plangebied blijft voorzien in voldoende foerageergebied voor algemene vogelsoorten. De enkele bomen en struiken in de tuin blijven buiten de voorgenomen ontwikkeling. De voorgenomen ontwikkeling heeft zodoende geen negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten.

De locatie van de kas heeft in de huidige situatie geen waarde als foerageergebied voor steenuil. Met de bouw van een woning verandert deze situatie niet. De rest van het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor uilen. Wanneer op termijn de laagstamfruitbomen worden verwijderd en

het gebied landschappelijk wordt ingericht, kan het plangebied aantrekkelijker worden als foerageergebied voor steenuil.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van begroeiing niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. Mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van steenuil. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de gegevens van de NDFF, de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het is zeer aannemelijk dat vleermuizen foerageren in het plangebied en de directe omgeving daarvan. Het woonhuis biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Vanwege de constructie is de kas niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er ontbreken doorgaande lijnvormige groenstructuren in de buurt van het plangebied, zodat het niet aannemelijk is dat er vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel mol, haas en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1). Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied kan het voorkomen van zwaarder beschermde soorten zoogdieren redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar in het plangebied en de directe omgeving. Er treedt zodoende geen negatief effect op ten aanzien van het foerageergebied.

Het woonhuis biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Aangezien het woonhuis buiten de voorgenomen ontwikkeling valt, zullen er geen negatieve effecten optreden op mogelijke verblijfplaatsen.

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. Het woonhuis biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Op ongeveer 500 meter ten zuidwesten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. Vanwege het lokale karakter en de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling, zal deze geen effect hebben op Natura 2000-gebieden en de EHS.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijk ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 3

De mogelijk in het plangebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFtabel 3 en de Habitatrichtlijn en zijn strikt beschermd. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er blijft voldoende foerageergebied behouden in het plangebied en de directe omgeving. Zodoende treedt geen negatief effect op. Het woonhuis biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Aangezien het woonhuis buiten de voorgenomen ontwikkeling valt, zullen er geen negatieve effecten optreden op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen.

Soorten van FFtabel vogels

De in het plangebied voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFtabel vogels en zijn strikt beschermd. Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de algemene vogelsoorten. Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van steenuil. Ondanks de voorgenomen ontwikkeling blijft het plangebied geschikt als foerageergebied van steenuil. Er treden zodoende geen negatieve effecten op.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageer- en broedgebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Delft, Van J.J.C.W. et al. Waarnemingenoverzicht 2009, RAVON 38, jaargang 12, nummer 4, Stichting RAVON, Nijmegen, 2009.
- + Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 2011. Soortenstandaart Huismus *Passer domesticus*.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 30-06-2014
- + EHS, http:// gelderland.planoview.nl/#s=185417;458875;0;Algemeen/Ondergrond_kleur;1;-;2:p8,:xxxxxxxxfr. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxn;3;q:xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxr, 4 juli 2014
- + www.soortenbank.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.telmee.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.waarneming.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet

dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.